

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. I. Vtrùm gratia ita cum peccato pugnet ut simul stare nequeant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

DISPUTATIO CXXIII.

De oppositione gratiæ habitualis cum peccato.

NATVRAM gratiæ, proprietates, & effectus declaravimus, quo pacto nimirum homines reddat sanctos, justos, ac Dei amicos, quâ demum ratione nos filios ejus adoptivos, æternæque beatitudinis heredes, & Christi, gratiæ fontis ac lagitoris coheredes constituat. Id modò ad plenam perfectamque excellentiæ illius ac dignitatis cognitionem explicandum restat, quam scilicet cum peccato antipathiam, ut ita dicam, & oppositionem habeat: hinc enim ejus præstantia multò clarius innotescet.

SECTIO PRIMA.

Vtrum gratia ita cum peccato pugnet, ut simul stare nequeat.

I.
Sermo tantum est de peccato mortali.

SERMO est de peccato mortali, cum venialibus namque, ut communis & certa habet Theologorum sententia, consistere potest gratia, etiam intensissima, nemo liquidem ad eum perfectionis, diviniæque amicitia apicem pervenit (Virginem excipio, quam nulla, vel levissima peccati unquam labes infecit) ut veniale identidem peccatum non admiserit. In hoc proinde, ut supra Disp. 84. sect. 5. num. sexto, & Disp. 121. sect. 5. diximus, visio beatifica gratiam superat, quod nullum vel veniale peccatum admittat: hoc inquam nomine gratiam antecedit, ut enim illa externa pulchritudo est major, quæ corporis; ita illa interna est præstantior, quæ animæ navos, etiam levissimos, excludit.

II.
Prima sententia affirmat posse gratiam divinitus simul cum peccato mortali consistere.

Tres itaque hac in re sunt sententiæ: prima Patris Suarez hic, lib. 7. cap. 12. 19. & 20, quem multi sequuntur ex recentioribus, qui asserunt gratiam, quamvis naturaliter pugnet cum peccato mortali, posse tamen divinitus simul cum eo in eadem animâ componi. Idem docet Bellarminus libro 2. de Justificatione cap. decimo-sexto, Tannerus hic, Disp. 6. quaest. 5. dub. 3. num. 57. Arriaga hic, Disp. 46. sect. 4. n. vigesimo primo, & alii.

III.
Secunda sententia aut peccatum & gratiam nec divinitus simul esse posse.

Secunda huic è diametro opposita affirmat, nec divinitus in eadem animâ consistere simul posse gratiam cum peccato gravi, ita Vasquez hic, Disp. 204. Maratus hic, Disp. 9. sect. 1. Turrianus, Becanus, Amicus Disp. 32. sect. 1. num. 13. & alii, qui hoc è dignitate gratiæ esse existimant, quam tantæ perfectionis esse docent, ut ex prædicatis suis intrinsicis peccatum essentialiter excludat.

IV.
Tertia sententia docet peccatum & gratiam

Tertia demum aliorum sententia est, tantum abesse, ut essentialiter sibi invicem opponantur gratia & peccatum mortale, ut etiam naturaliter, quantum est ex se stare simul in eadem animâ

R. P. Comptoni Theol. Scholast. Tom. I.

possint, & ex sola Dei institutione repugnare, quatenus scilicet decrevit adveniente peccato gratiam destruere, & e contra: ita Scotus in 4. d. 16. quaest. 2. quem sequuntur Scotistæ, Okam etiam, Gabriel, Gregorius, & alii Nominales, quos sequitur Lessius disp. duodecima de Perfectionibus divinis, cap. 11. & lib. 2. de Summo bono, cap. 1. num. 4. Coninck de Actibus supernaturalibus, Disp. 22. dub. decimo, & alii nonnulli. Lessius tamen & Coninck aiunt gratiam quantum est ex se, seu ex naturâ suâ reddere justum simpliciter, si absit peccatum.

Prima Conclusio: non repugnat universim loquendo, ut gratia & peccatum mortale divinitus sint in eodem subjecto. Hanc conclusionem in simili latè probavi in Philosophiâ Disp. 21. de anima dum de assensu & dissensu, amore & odio etiam ejusdem objecti, quæ divinitus dici collocari simul posse in lapide. Ratio est: solum namque repugnant simul hi actus circa subjectum capax effectus eorum formalis: subjecto enim hujus effectus incapaci non insunt, ut assensus & disensus, amor & odium, sed solum in quantum sunt qualitates, vel accidentia. Confirmatur: possunt enim hæc simul esse in eodem loco seu spatio imaginario, quod in propriè contradictoriis luce scilicet & tenebris non contingit; ergo illorum repugnantia tantum est respectu ejusdem subjecti, nec cujuscunque, sed effectuum formalium ab illis procedentium capacis. Idem ergo dici poterit de gratiâ & peccato, quæ quantumvis respectu ejusdem animæ vel naturæ intellectualis repugnent, non tamen respectu subjecti effectus eorum formalis incapacis: respectu enim illius peccatum non est peccatum, nec gratia justificatio. Aliunde tamen fortè repugnant, nempe si Deus qualitatem peccati per se producere nequeat, & in lapide collocare, propter summam in qualitate illâ fœditatem.

V.
Peccatum mortale & gratia esse simul in aliquo subjecto possunt divinitus.

Repugnantia hujusmodi formarum solum est respectu subjecti effectuum formalium ab eis procedentium capacis.

Peccatum & gratia respectu ejus subjecti sunt opposita.